

KỶ NIỆM 60 NĂM BẾN NINH KIỀU - CẦN THƠ (4/8/1958 - 4/8/2018)

Ninh Kiều ngày ấy

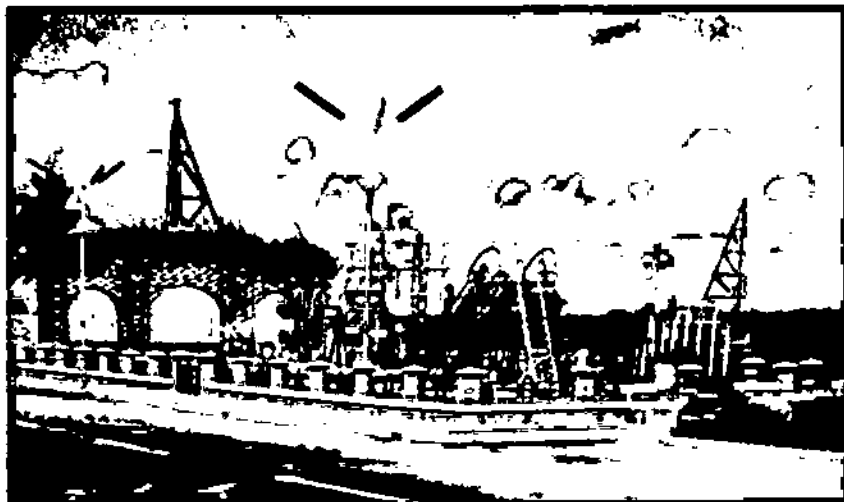
TRẦN TRẦN GIANG

*"Cần Thơ có bến Ninh Kiều
Có dòng sông đẹp với nhiều giai nhân"*

Nói đến Tây Đô phải phải nói ngay đến bến Ninh Kiều bởi đây được xem là hồn cốt của Cần Thơ trên nhiều lĩnh vực: lịch sử, văn hóa, du lịch lẫn cốt cách con người. Tuy nhiên, có rất nhiều người chưa biết hết câu chuyện vì sao bến Ninh Kiều có mặt hơn 100 năm qua nhưng mốc thời gian chính thức được lưu chép, công nhận qua những tư liệu pháp lý đến nay chỉ mới 60 năm (ngày 4/8/1958 - 4/8/2018). Năm nay, các hoạt động kỷ niệm ngày thành lập được gắn với sự kiện TP Cần Thơ tổ chức hội nghị xúc tiến đầu tư năm 2018.

Trên một thế kỷ, trải qua bao biến cố thăng trầm của lịch sử, bến Ninh Kiều xưa đã khoác lên mình những cái tên chân chất, dân dã gắn chặt tên đất, tên sông như một sự thủy chung bất tận.

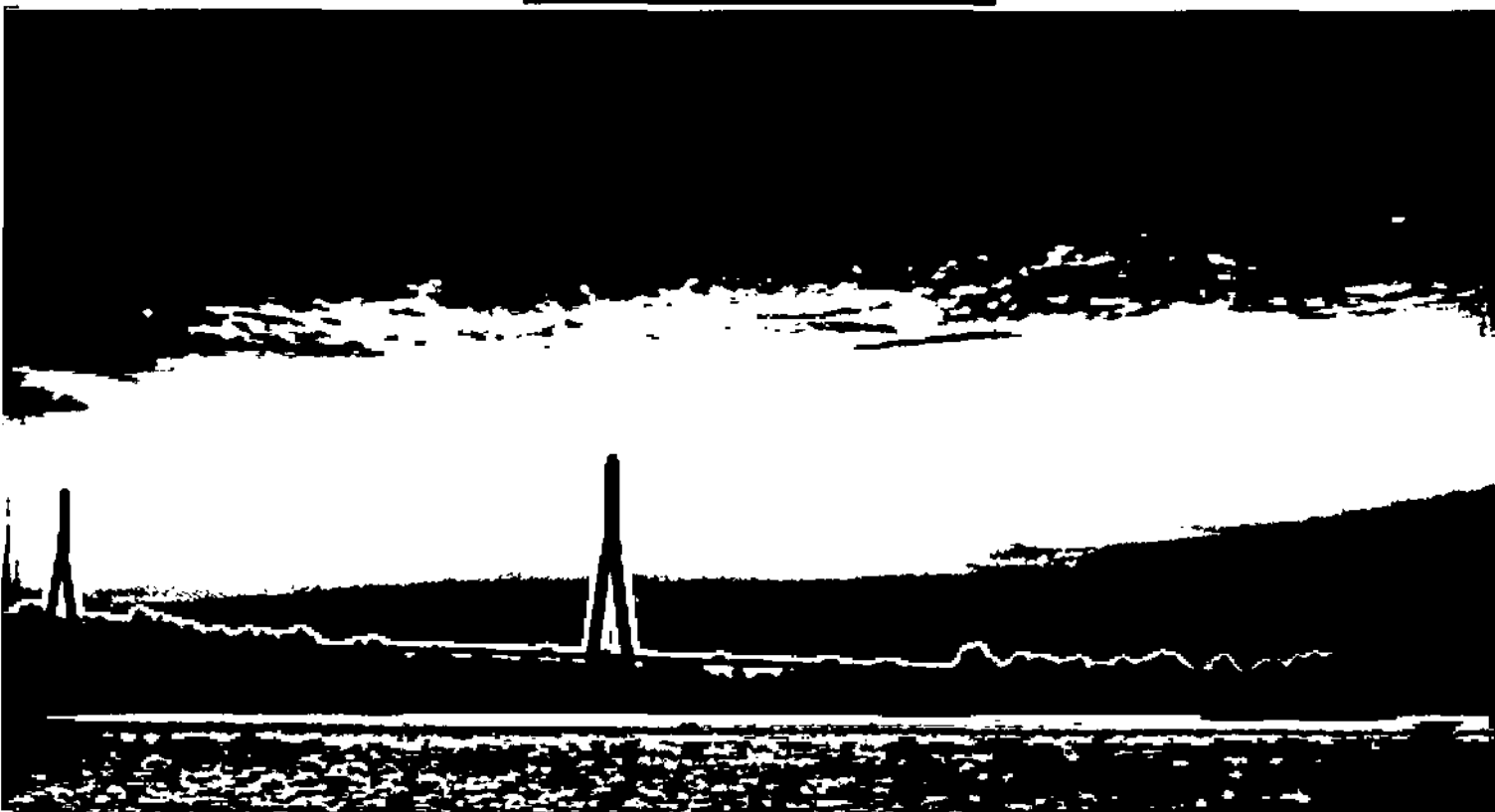
Ông Huỳnh Văn Nguyệt, nhà nghiên cứu văn hóa dân gian tại TP Cần Thơ kể: "Hồi đó ghe xuống tập nập, mua bán sầm uất ngày đêm. Hàng hóa từ đây đi lục tỉnh Nam Kỳ bằng các ghe bấu. Trên bờ có rất nhiều cây

Một số ảnh tư liệu bến Ninh Kiều xưa

Dương cổ thụ nên bến này có tên gọi bến Hàng Dương. Hồi đó, phương tiện vận chuyển trên bộ là xe ba gác, xe lam, xe tải nhẹ. Đội quán bốc vác làn việc cả ngày lẫn đêm".

Tương truyền, Nguyễn Ánh (sau là vua Gia Long) khi náu mình ở Cần Thơ lần tránh sự truy đuổi của nghĩa quân Tây Sơn đã đặt tên cho con sông tại bến này là "Cầm Thi giang", nghĩa là ▶

Từ bến Ninh Kiều hôm nay có thể nhìn thấy cầu Cần Thơ đẹp lung linh

► con sông của thi ca đàn hát. Lâu ngày gọi trại đi, hai chữ “Cầm Thi” biến thành “Cần Thơ” (?). Tuy nhiên, giai thoại này chưa được nhiều người đồng tình.

Khoảng cuối thế kỷ 19, nhà cầm quyền Pháp đã cho thiết kế lại bến sông, mở nhiều nhà hàng, quán ăn, tiệm tạp hóa, đại lý mua bán. Đặc biệt nhất là việc xây dựng nhà lồng chợ Cần Thơ năm 1909 (nay là nhà lồng chợ cổ Cần Thơ). Dọc theo bến sông lúc bấy giờ có ba cầu tàu vận chuyển hàng hóa.

Sau năm 1954, khi Pháp rút quân về nước, chính quyền chế độ cũ cho dỡ hết hàng sao trên đường Lê Lợi (nay là đường Hai Bà Trưng) dọc theo bến Ninh Kiều) xây dựng thêm nhiều khách sạn, quán ăn, bến Hàng Dương có tên là bến Lê Lợi.

Ngày 4/8/1958, chính quyền địa phương đặt tên mới cho bến Lê Lợi là bến Ninh Kiều cho đến hôm

nay. Lúc bấy giờ, mới rằm tháng chạp, ghe xuồng chở đầy hoa và cây cảnh từ các làng hoa nổi tiếng khắp ĐBSCL về, mua bán náo nhiệt ngày đêm. Tiếng tàu ghe chở khách, chở hàng hóa rộn rã khắp nơi. Việc mua bán trên bờ dưới sông nhộn nhịp tưng bừng.

Từ sau ngày 30/4/1975, mỗi năm tại bến Ninh Kiều đều diễn ra việc mua bán cây kiểng, cây trái mừng xuân với mật độ mua bán dày đặc. Người đến viếng chùa Ông Bốn phía trên bờ (di tích lịch sử cấp quốc gia) ngày càng nhiều. Du khách còn tha hồ vừa ngắm trăng thơ mộng trên du thuyền, vừa thưởng thức những tiết mục Đờn ca tài tử thắm đượm tình quê. Giữa bến Ninh Kiều là tượng Bác Hồ bằng đồng nguyên khối từng từng uy nghiêm, tạo nét duyên cho bến quê sông nước hữu tình. Nhiều du khách ngoài nước rất thích mua sắm

sản phẩm lưu niệm tại nhà cổ Cần Thơ hay thưởng thức hàng trăm món ăn dân gian tại chợ đêm trước nhà lồng cổ. Đặc biệt, du khách có thể ngắm nhìn cầu Cần Thơ hùng vĩ, thơ mộng dưới hàng liễu rủ trên bên Ninh Kiều trong làn gió sông mát dịu.

Ông Lục Thanh Tân, du khách đến từ Trung Quốc nhận xét: “Bến Ninh Kiều rất đẹp, hấp dẫn mang đậm bản sắc văn hóa vùng sông nước; có nhiều thú vui giải trí và nhiều câu chuyện kể rất hấp dẫn về đất và người Nam Bộ nói chung, Cần Thơ nói riêng”.

Mới nhưng không phai mờ nếp cũ. Hiện đại không khóa lấp hồn xưa. Tất cả đã và đang hòa quyện vào nhau tạo nên bức tranh bến Ninh Kiều thơ mộng, chân chất, hiền lành pha chút bí ẩn, tâm linh luôn mời gọi du khách gần xa đến khám phá với sự thích thú vô chừng. ■